

KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG NAPJAI

2014. SZEPTEMBER 20-21.

szombat-vasárnap

His-turizmus: látnivalók a historizmus építészetéből

FELHÍVÁS

ÉRDEKES ÉPÜLETEK VEZETŐVEL TÖRTÉNŐ BEMUTATÁSÁRA ÉS SÉTAÚTVONALAK SZERVEZÉSÉRE

*Ezévi központi témánkat **Ybl Miklós születésének 200. évfordulója**, valamint a szintén jubiláló **Feszl Frigyes** és **Fellner Sándor** munkássága emelte a figyelem középpontjába. Hazánk építészetének egyik jellemző stílusa a **historizmus**, a korszakban épült közigazgatási, igazságügyi, múzeumi épületek, a város- és megyeházák, az oktatási épületek ma is meghatározzák egy-egy település arculatát. Az Ybl által tervezett épületek (pl. az Operaház, a budapesti paloták, a főtéri Károlyi-, a szabadkígyósi Wenckheim-kastélyok) mellett számos kortársa alkotását használjuk mind a mai napig.*

*Idén ünnepeljük **Kozma Lajos** és **Jánszky Béla** építészek születésének évfordulóját is. Életművük bemutatása sok új ismerettel gazdagíthatja városaink értékeiről alkotott képünket.*

*Az **I. világháború** kitörésének 100. és a **holokauszt** 70. évfordulójáról való megemlékezés, a tragikus eseményekhez kapcsolódó épületek, építmények, emlékművek ismertté tétele erősítik a történelmünkhöz és épített örökségünkhöz való szorosabb kötődést.*

A Magyar Építészet Évében a fenti témákhoz kapcsolódó épületek bemutatása mellett örömmel adunk hírt minden egyéb értékes, érdekes, az épített örökség részét képező érték szakavatott vezetővel történő bemutatásáról, a más alkalommal nem, vagy csak ritkán látható értékeknek ismertté tételéről, vezetett városi séták programjairól. A helyreállított-revitalizált épületek és a kortárs építészet is érdeklődésre tarthat számot.

MINDEN EDDIGI ÉS ÚJ HELYSZÍN JELENTKEZÉSÉT FOKOZOTT ÉRDEKLŐDÉSSEL VÁRJUK!

KÉRJÜK, OLVASSA EL BŐVEBB TÁJÉKOZTATÓNKAT!

Kit ne érdekelne, mi van a zárt kapuk mögött? Milyen értékeket rejt egy lakóház, kastély vagy éppen valamelyik ismert közintézményünk épülete? Milyen fák, bokrok, virágok nőnek a zárt parkokban? Mit üzen nekünk épített, természeti vagy régészeti örökségünk?

A Kulturális Örökség Napjai alkalmából évek óta nagyon sok épület nyitja meg kapuit az érdeklődők előtt, amely máskor nem, részlegesen, időlegesen vagy csak a társadalom egyes rétegei számára látogatható. A folyamatosan nyitva tartó épületek pedig ezen a két napon gyakran olyan helyekre is bevezetik a látogatót, melyek egyébként zárva vannak a nagyközönség előtt. A helyszínek túlnyomó többsége számtalan érdekes programmal is várja az érdeklődőket.

E hétvégén általában százezrek kerekednek fel, hogy végiglátogassák a számukra érdekes helyszíneket. Sokan (egyre több csoport is) már előre úttervet készítenek. A látogatók száma évről évre nő.

Egy-egy épület, helyszín megnyitását bárki kezdeményezheti – a tulajdonos, a kezelő, a működtető engedélyével és egyetértésével. Ha a csatlakozó épület, helyszín sajátos esztétikai vagy jelentős történeti értékkel bír, sok érdeklődőt vonzhat. Fontos a feltárt régészeti lelőhelyek, temetők bemutatása és a kortárs építészeti, tájépítészeti érdeklődésre tarthat számot.

A látogatók fogadása önként vállalt szolgálat, ezért a kezdeményezők maguk döntenek el, mekkora részt tesznek bejárhatóvá, milyen rendezvénnyel várják az érdeklődőket, és az ő felelősségük, hogy a benevezett helyszín, program vagy séta a meghirdetett időpontban elérhető legyen. **Az igazi vonzerőt az épület vezetéssel történő megismerése, a több épület értekeit bemutató városi séták jelentik. A feltétel mindig az ingyenesség.**

A Kulturális Örökség Napjai (KÖN) ma már mozgalom, helyi önkormányzatok, közösségek, szakmai és a civil szervezetek vesznek részt benne, fognak össze, hogy bemutassák épített örökségüket. A részvétel egyúttal arra is jó alkalom, hogy önkéntesek és látogatók együtt ünnepeljék a helyi értékeket.

Az Európa Tanács védnökségével már ötven országban rendezik meg a hatalmas népszerűségnek örvendő Európai Örökség Napokat (European Heritage Days).

SZERETETTEL VÁRUNK MINDEN CSATLAKOZNI VÁGYÓT HATÁRON INNEN ÉS TÚL!

A csatlakozás a www.oroksegnapok.hu honlapon lehetséges.

Jelentkezési határidő: 2014. augusztus 8.

(az ezt követő jelentkezés már csak a honlapon lesz olvasható)

A KÖN szervezésénél kialakult szokások és az Európa Tanács javaslatai:

- A helyszín látogatását **ingyenesen** kell lehetővé tenni, amely nem ellentétes az önkéntes adományok elfogadásával.
- A bejáratnál és az épület környékén **plakáto(ka)t** javaslunk elhelyezni, amelyen tájékoztat a nyitva tartás és a vezetések pontos időpontjáról.
- Kérjük a KÖN logóját (lásd a címdoldalon, és a weblapon) valamennyi nyomtatott illetve vizuális anyagon feltüntetni.
- A **szakmai vezetések** az épületben, a helyszínen folyó tevékenység, az ott található művészi alkotások, bútorok és eszközök, különleges épületszerkezetek, homlokzatok, régészeti leletek, értékes növények bemutatásával felkeltik az érdeklődést, akár csak a **legkülönbözőbb szakmai programok** (vetítettképes előadások, kiállítások, a témához kapcsolódó játszóházak, családi programok stb.).
- Érdemes a vezetéseket szakemberekre vagy olyan önkéntesekre (nyugdíjasok, diákok, helytörténészek stb.) bízni, akik jól ismerik a helyet, és tudásukat szívesen megosztják az érdeklődőkkel.
- Igen hasznos, ha a látogatók – akár a legegyszerűbb eszközökkel elkészített – írásos, esetleg rajz- vagy fotóillusztrációval ellátott **információs anyagot** kapnak. Lehetőség van az **épülettel, helyszínnel kapcsolatos** értékesebb **kiadványok** árusítására is.
- A tematikus útvonalak és/vagy **vezetett séták** mindig több érdeklődőt vonzanak.
- Az egyébként is nyitva tartó épületek esetében a **hangsúly az épület bemutatásán** legyen, szervezzenek a KÖN témájához kapcsolódó különleges programo(ka)t
- Célszerű a látogatható épületek, helyszínek listáját – hetekkel az örökségi hétféle előtt – a helyi **nyomtatott/elektronikus sajtóban** megjelentetni, ezzel is felhívni a figyelmet az eseményre.
- A fiatalok, főleg az iskolás gyerekek érdeklődésének felkeltésére és aktív részvételére érdemes külön figyelmet fordítani.
- Ahol megoldható, biztosítandó a **mozgáskorlátozottak** közlekedési lehetősége is.
- Javasolt az épület, helyszín helyreállításának tervezésében és kivitelezésében részt vevő, vagy azt támogató szervezetek, magánszemélyek nevének feltüntetése.
- Érdemes a **testvértelepülésekkel** közös vagy párhuzamos programok szervezésére és a **nemzetközi együttműködés** lehetőségeire gondolni.
- Ha csatlakozott a Kulturális Örökség Napjaihoz, készítsen rövid **összefoglalót** az eseményről, feltüntetve a látogatók számát is, esetleg fénykép(ek)kel illusztrálva, és ezt – a KÖN-nel kapcsolatos információs anyagokkal együtt – **2014. október 17-ig** juttassa el hozzánk!

Nemzeti koordinátor:

BELÜGYMINISZTERIUM (BM) és a LECHNER LAJOS TUDÁSKÖZPONT (LLTK)

E-mail: szekesztoseg@oroksegnapok.hu honlap: www.oroksegnapok.hu